

Helsingin kaupunki

MUSIIKKITALO MUSIKHUSET MUSIC CENTRE

Tilinpäätöstiivistelmä 2011

Sisältö

Kaupunginjohtajan katsaus	3
Tulot ja menot	4
Verotulot	6
Valtionosuudet	6
Investoinnit	7
Henkilöstö	10
Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	11
Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä	11
Ympäristötekijät	12
Vuoden 2011 tilinpäätöksen tunnusluvut	13
Tuloslaskelma	14
Rahoituslaskelma	15
Talousarvion mukainen tuloslaskelma	16
Talousarvion mukainen rahoituslaskelma	17
Helsingin kaupungin tase, vastaavaa	18
Helsingin kaupungin tase, vastattavaa	19
Helsingin kaupunkikonserni	20
Konsernituloslaskelma	22
Konsernirahoituslaskelma	23
Konsernitase, vastaava	24
Konsernitase, vastattavaa	25

Vuosi 2011 oli Helsingin kaupungin taloudessa odotettua myönteisempi. Helsingin verotulot kasvoivat 9,3 prosenttia pääosin kunnallisveroprosentin noston seurauksena. Kunnallisveroprosenttia nostettiin yhdellä prosenttiyksiköllä 18,5 prosenttiin. Veronkorotuksen seurauksena kunnallisverotulot kasvoivat 7,5 prosenttia ja tästä kasvusta noin kolme neljäsosaa oli kunnallisveroprosentin noston vaikutusta.

Kaupungin toimintamenojen kasvua saatiin hillittyä vuoden 2009 noin 6,5 prosentista ja vuoden 2010 noin 3,8 prosentista noin 2,5 prosenttiin. Vuodesta 2008 Helsingin lainakanta on lähes kaksinkertaistunut nykyiseen noin 1,3 miljardiin euroon. Lainakannan nopean kasvuvauhdin hillitsemiseksi Helsinki on pyrkinyt vuosina 2010 ja 2011 parantamaan palveluntuotannon tuottavuutta hillitsemällä vuosittaisten toimintamenojen kasvuvauhtia.

Vuonna 2011 tässä onnistuttiin selvästi muuta kuntasektoria paremmin. Helsingin kaltaisessa kasvavassa kaupungissa tämä on hyvä saavutus.

Vuonna 2011 verotulojen kasvun ja matalan toimintamenokasvun seurauksena kaupungin vuosikate parani edellisestä vuodesta selvästi. Vuosikatteen paranemisesta huolimatta kaupungin nettolainanotto oli 115 miljoonaa euroa. Vuosikatteen parantumisesta huolimatta kaupungin tulo- ja menot eivät riittäneet investointien rahoittamiseen.

Helsinki rakentaa parhaillaan uusia asuinalueita satamatoiminnoilta vapautuneille alueille. Kaupungin investointitaso on noussut viime vuosina merkittävästi. Vuonna 2011 emokaupunki investoi lähes 500 miljoonalla eurolla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Keski-Pasilan keskustakorttelin suunnittelu- ja toteutuskilpailun periaatteet. Kalasataman keskuksen toteutussopimus hyväksyttiin.

Kevätalvi 2011 oli edellisen vuoden tapaan poikkeuksellisen runsasluminen ja tällä oli vaikutuksensa mm. liikenteen sujuvuuteen vuoden alkukuukausina. Kehitettyjen lumenpoistomenetelmien ja paremman

koordinaation ansiosta lumitilanteesta selvitettiin paremmin kuin edellisellä vuonna.

Hallinnon kehittämisessä merkittävä askel oli Ahjo-asianhallintajärjestelmän käyttöönotto kesällä 2011. Uudistus muutti kaupungin asianhallinnan ja kokousjärjestelmän sähköiseksi, yhtenäisti kaupungin asiankäsittelyjärjestelmät sekä uudisti päätöksenteon ja viestinnän käytäntöjä.

Vuonna 2011 peruskorjattiin aiempaa enemmän koulu-, päiväkoti-, sairaala- ja muita peruspalvelutuotantoon liittyviä rakennuksia. Vuonna 2011 valmistuivat mm. Lehtisaaren päiväkoti ja koulu, päiväkoti Koralli, päiväkoti Poutapilvi sekä Jätkäsaaren pelastusasema. Merkittävimmät vielä rakentamisvaiheessa olevat uudisrakennushankkeet olivat Itäinen yhteispäivystyssairaala, Myllypuron terveysasema ja korttelitalo Kanava.

Peruskorjauspuolella saatiin valmiiksi Haagan koulutusyksikkö, Sunnin ja Kiseleffin talo Senaatintorin laidalla, Sibelius-lukio, Talvipuutarha sekä päiväkodit Linnunlaulu, Pilten ja Saana. Merkittävimmät vielä rakentamisvaiheessa olleet peruskorjaushankkeet olivat Käpylän peruskoulu, Myllypuron ala-asteen koulu, Herttoniemen ala-asteen koulu, Vartiokylän yläasteen koulu ja Kannelmäen peruskoulu, päiväkodit Sakara ja Rööperi sekä Erottajan pelastusasema.

Liikuntainvestoinneissa vuonna 2011 valmistuneita hankkeita olivat Kontulan tekojääradan perusparannus, Hietaniemen uimarannan kahvilarakennus sekä Pirkkolan uima- ja palloiluhallin julkisivun perusparannus. Liikennepuolella peruskorjattiin Kulosaaren metroasemaa sekä rakennettiin metron keskusvalvomoa Herttoniemeeseen. Länsimetroa tunnelien rakentaminen jatkui vuonna 2011.

Kaupunginvaltuusto päätti sosiaali- ja terveystoimen organisaation uudistamisesta. Kaupunginvaltuusto päätti 18.1.2012 vahvistaa päivitetyn Helsingin Energian kehitysohjelman kohti hiilineutraalia tulevaisuutta. Ohjelman lähtökohtana ja Helsingin kaupungin energiapolitiittisena tavoitteena on, että

Helsingin kaupungin aineistopankki

Helsingin Energian sähkön ja lämmön tuotannossa ja hankinnassa uusiutuvien energianlähteiden osuus on vuoteen 2020 mennessä vähintään 20 prosenttia ja että sähkön ja lämmön tuotannossa Helsingin Energia vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 20 prosenttia vuoteen 2020 mennessä vuoden 1990 tasosta. Lisäksi päätettiin käynnistää monipolttoainevoimalaitoksen ja siihen liittyvän energiatunnelin investointipäätösvalmiuteen tähtäävät toimenpiteet ja hyväksyttiin se, että Vuosaaren monipolttoainevoimalaitoksen käyttöönoton jälkeen Hanasaaren nykyinen voimalaitostoiminta alueella päättyy.

Tammikuussa 2011 Helsinki päätti tilata Solomon R. Guggenheim -säätöltä selvityksen, jossa selvitetään mahdollisuutta perustaa Guggenheim-museo Suomeen. Asian käsittely jatkuu vuonna 2012.

Jussi Pajunen
Kaupunginjohtaja

Kaupungin toimintakulut kasvoivat vuonna 2011 noin 3,1 prosenttia ja toimintatuotot 3,9 prosenttia. Ilman liikelaitoksia ja rahastoja sekä nettobudjetoitua rakentamispalvelua tarkasteltuna aikaisempien vuosien kanssa vertailukelpoiset toimintakulut kasvoivat 2,5 prosenttia ja toimintatuotot 3,0 prosenttia.

Ilman liikelaitoksia ja rahastoja tarkastellen toimintatuloja kertyi yhteensä 132,5 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa arvioitiin. Toimintamenot ylittyivät 63,2 miljoonaa euroa. Ylitysoikeuksia myönnettiin yhteensä 76,6 miljoonaa euroa. Suurimmat poikkeamat syntyivät rakennus- ja ympäristötoimessa, jossa sekä tuloylitykset että menoylityk-

set olivat 66,9 miljoonaa euroa. Tästä rakennus- ja ympäristötoimen tulojen ja menojen ylityksestä valtaosa johtui nettobudjetoidun rakentamispalvelun (Staran) toimintavolyymin kasvusta, joka johtui suurelta osin alkuvuoden poikkeuksellisen runsaslumisesta talvesta, joka lisäsi sekä menoja että tuloja. Lisäksi loppuvuoden lämpimät ilmat olivat puolestaan rakentamisen kannalta suotuisat, jonka seurauksena rakentaminen oli merkittävästi ennakoitua suurempaa ja nopeampaa muun muassa Kalasatamassa ja Jätkäsaarella.

Sosiaali- ja terveystoimen yhteenlaskettu menoylitys oli 28,4 miljoonaa euroa. Sosiaalitoimen menot olivat 1 228,2 miljoonaa euroa, joka

ylitti käytettävissä olleet määrärahat 14,2 miljoonalla eurolla. Menolajeittain tarkasteltuna suurimmat ylitykset olivat henkilöstökuluissa, 10,7 miljoonaa euroa ja avustuksissa, 12,4 miljoonaa euroa. Palvelujen ostot alittivat käytettävissä olleet määrärahat 11,8 miljoonalla eurolla. Tulot ylittyivät 18 miljoonalla eurolla. Sosiaalitoimessa toimeentulotuen menot ylittivät käytettävissä olleet määrärahat 7,1 miljoonalla eurolla ja tulot alittuivat 6,8 miljoonalla eurolla. Perustoimeentulotukea saavien talouksien määrä oli 1 594 vähemmän kuin mihin talousarviossa oli varauduttu. Perustoimeentulotuen piirissä olevien talouksien määrä alittui, mutta asiakaskohtainen toimeentulotuen määrä kasvoi. Ter-

TOIMINTAMENOT TOIMIALOITTAIN 2011* 1 000 EUROA

Tuet eräille hallintokunnille ja yhteisöille
5 930 0,1 %

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi
262 195 6,2 %

Muu sivistys- ja henkilöstötoimi
297 902 7,1 %

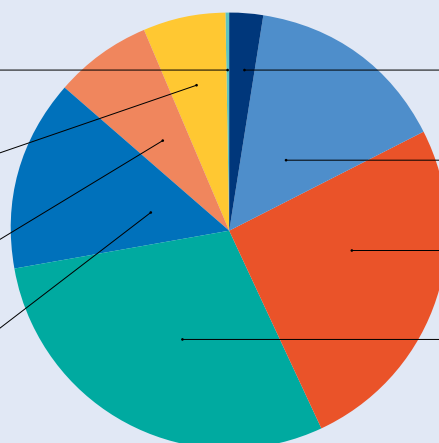
Opetusvirasto ja Metropolia AMK
601 344 14,3 %

Kaupunginjohtajan toimiala
112 525 2,7 %

Rakennus- ja ympäristötoimi
635 965 15,1 %

Terveyskeskustoiminta
1 075 421 25,5 %

Sosiaalitoimi
1 228 170 29,1 %

Yhteensä 4 219 452 euroa

* Ilman liikelaitoksia ja itsenäisinä taseyksiköinä toimivia rahastoja.

veystoimen vuoden 2011 talousarvio ylittyi kokonaisuutenaan 14,2 miljoonalla eurolla, 1,3 prosentilla, joka selittyi kokonaisuudessaan Hus-kuntayhtymän talousarviokohdan ylittymisellä.

Vuosikate oli 574,3 miljoonaa euroa. Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletuksena pidetään, että kunnan tulo-rahoitus on riittävä, jos vuosikate kattaa poistot. Tilikauden vuosikate kattaa poistot ja nettoinvestoinneista noin 85 prosenttia. Vuosikate ilman liikelaitoksia ja rahastoja oli 249,5 miljoonaa euroa ja kattoi poistoista noin 98 prosenttia. Kaupungin peruspalvelutuotannon investoinneista jouduttiin suuri osa kattamaan

lainanotolla sekä Helsingin Energian tuloksesta siirretyllä tuloutuksella.

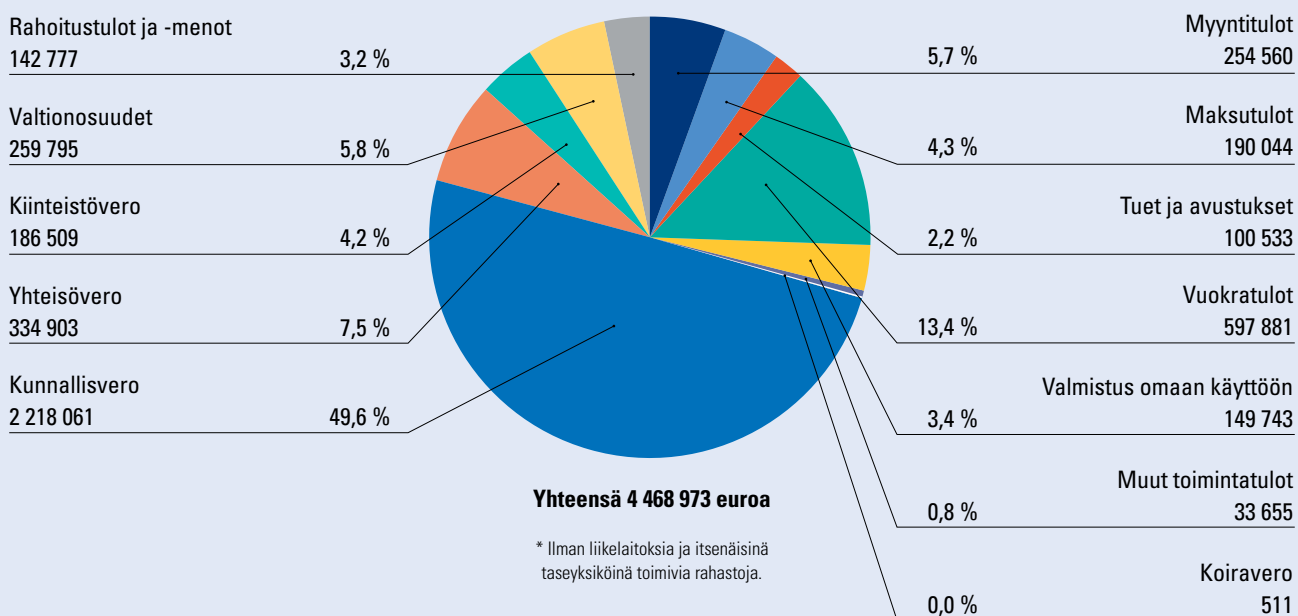
Ylijäämä ilman liikelaitoksia ja rahastoja oli 53,8 miljoonaa euroa, kun talousarviossa alijäämäksi arvioitiin -102,7 miljoonaa euroa. Ylijäämä poikkesi budjetoidusta 156,5 miljoonaa euroa.

Vuoden 2011 investoinneista lähes 500 miljoonaa euroa kohdistui emokaupungin peruspalvelutuotannon investointeihin. Korkeasta investointitasosta johtuen edellisestä vuodesta parantunut vuosikate ei kattanut kaikkia investointeja ja kaupunki joutui ottamaan lainaa 115,1 miljoonaa euroa. Lainakanta on kasvanut vuodesta 2008 vuoteen 2011 lähes kaksinkertaiseksi.

Rahoituslaskelmassa ilman liikelaitoksia ja rahastoja toimintapääoman muutos ylitti talousarvion 196,7 miljoonaa euroa. Ylitys johtui lähinnä arvioitua suuremmista verotulotilityksistä ja 200 miljoonan euron siirrosta Helsingin Energian taseesta kaupungin pääomiin.

Taseen 31.12.2011 loppusumma oli 11 932,4 miljoonaa euroa. Kasvu edellisestä vuodesta on 225,8 miljoonaa euroa. Suurimmat lisäykset omaisuudessa olivat aineellisissa hyödykkeissä ja rahavaroissa. Pääomissa suurimmat lisäykset olivat omassa pääomassa ja pitkäaikaisessa vieraassa pääomassa.

TOIMINTATULOT, VERO- JA VALTIONOSUUSTULOT, NETTOMÄÄRÄISET RAHOITUSTULOT 2011* 1 000 EUROA

VEROTULOJEN ERITTELY

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Kunnallisvero	2 162 776	0	2 162 776	2 218 061	55 285	0
Yhteisövero	260 000	0	260 000	334 903	74 903	0
Kiinteistövero	194 000	0	194 000	186 509	-7 491	0
Koiravero	800	0	800	511	-289	0
Tulot	2 617 576	0	2 617 576	2 739 985	122 409	0

Vuoden 2011 kunnallisveroprosentti oli 18,5. Prosenttia nostettiin yhdellä prosenttiyksiköllä vuodeksi 2011 kaupungin rahoituksellisen vajeen kattamiseksi. Kunnallisveroa kertyi 2 218,1 miljoonaa euroa. Talousarvio ylittyi 55,3 miljoonaa euroa. Kasvu edellisestä vuodesta oli 7,5 prosenttia ja tästä kasvusta noin kolme neljäsosaa oli kunnallisveroprosentin noston vaikutusta.

Yhteisöveroa kertyi 334,9 miljoonaa euroa eli 74,9 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa. Yhteisöveron tuotto kasvoi edellisestä vuodesta 30,3 prosenttia.

Yleinen kiinteistöveroprosentti oli 0,8, vakituisten asuinrakennusten 0,3 ja rakentamiskelpoisten mutta rakentamattomien tonttien osalta 1,8. Kiinteistöveroa kertyi 186,5 miljoonaa euroa. Tämä alitti talousarvion 7,5 mil-

joonalla eurolla. Kasvua edelliseen vuoteen oli 1 prosentti.

Koiraveroa perittiin 50 euroa koiralta. Koiraveroa kertyi 0,5 miljoonaa euroa eli 0,3 miljoonaa euroa arvioitua vähemmän.

Valtionosuudet

VALTIONOSUUDET

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama	Ylitysoikeus
Tulot	251 668	0	251 668	259 795	8 127	0

Valtionosuusjärjestelmän mukainen kirjanpitoon kirjattava ns. yhden putken valtionosuus eli peruspalvelujen valtionosuus oli verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (-302,7 miljoonaa euroa) sisältäen 292,6 miljoonaa euroa. Edellä

mainittuun summaan sisältyy elatus-tuen takaisinperintään liittyvä tilitys (-0,5 miljoonaa euroa), jota ei kirjanpidollisesti kirjata valtionosuustuloiksi. Tämä huomioiden peruspalvelujen valtionosuus oli 292,1 miljoonaa euroa. Muut opetus- ja kulttuuritoi-

men valtionosuudet olivat -32,3 miljoonaa euroa. Yhteensä vuotta 2011 koskevat valtionosuudet olivat siis 259,8 miljoonaa euroa. Valtionosuuksia kertyi 8,1 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa arvioitiin.

Investointiosan toteutuminen

Investointitulot eli pysyvien vastaavien myyntitulot olivat 58,7 miljoonaa euroa. Tulot muodostuivat kiinteän omaisuuden mynnistä (34,6 miljoonaa euroa), muista pääomatuloista (17,3 miljoonaa euroa) sekä avustuksista ja valtion-osuuksista (6,8 miljoonaa euroa).

Investointimenoihin ilman liikelaitoksia käytettiin 496,3 miljoonaa euroa, joka ylitti talousarvion 33,2 miljoonalla eurolla. Eri investointitarkoituksiin myönnettiin yhteensä 114,3 miljoonan euron ylitysoikeus, josta edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjä ylitysoikeuksia oli 61,4 miljoonaa euroa. Ylitysoikeuksien jälkeen käytettävissä oli yhteensä 577,4 miljoonaa euroa.

Talousarvion lukutasoilla suurimmat investoinnit tehtiin talonrakennuksessa, 194,3 miljoonaa euroa, kiinteässä omaisuudessa, 112,4 miljoonaa euroa sekä kadut, liikenneväylät ja radat -luvussa, 87,0 miljoonaa euroa.

Kiinteä omaisuus

Talousarvion 97,0 miljoonaan euron kokonaismyyntitavoitteesta toteutui 34,6 miljoonaa euroa. Menoihin puolestaan varauduttiin 74,8 miljoonalla eurolla ja talousarviossa tehtyjen siirtojen jälkeen 82,8 miljoonalla eurolla, joka ylittyi 29,6 miljoonalla eurolla. Kiinteän omaisuuden menoihin myönnettiin ylitysoikeuksina yhteensä 56,2 miljoonaa euroa, josta edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettiin 17,7 miljoonaa euroa.

Kiinteän omaisuuden myyntitavoite talousarviossa oli 85 miljoonaa euroa. Maanmyyntituloja kertyi 34,6 miljoonaa euroa. Tuloista 10,7 miljoonaa euroa tuli vaihdoissa luovutetuista alueista. Merkittävimmät myyntikohteet olivat Arabianrannan ja Lauttasaaren asuinkerrostalotontit sekä Jätkäsaaren toimistotontti.

Esirakentaminen, täyttötöyt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet

Talousarviokohdan määrärahoja käytettiin 52,4 miljoonaa euroa. Eniten esirakennettiin Länsisatamassa, 18,2 miljoonalla eurolla ja Kalasatamassa, 15,8

miljoonalla eurolla sekä Töölönlahden alueella, 3,0 miljoonalla eurolla. Muuhun esirakentamiseen, johon sisältyvät kohteet eivät ole nimetyillä projektialueilla, käytettiin 8,9 miljoonaa euroa ja vastaavien alueiden käyttöönoton edellyttämiin toimenpiteisiin kuten maaperän kunnostuksiin ja johtosiirtoihin käytettiin 5,1 miljoonaa euroa.

Talonrakennus

Talonrakennuksen määrärahan käyttö oli kokonaisuudessaan 194,3 miljoonaa euroa ylittäen talousarvion 16,6 miljoonalla eurolla. Ylitys aiheutui kasvaneesta korjausrakentamisen määrästä.

Talousarviossa varauduttiin uudis- ja lisärakennushankkeisiin 49,7 miljoonalla eurolla, josta siirrettiin 7 miljoonaa euroa tilakeskuksen korjaushankkeisiin. Talousarvio ylittyi siten 3,5 miljoonalla eurolla. Sosiaalitoimen ja muihin tilakeskuksen keskeneräisiin uudisrakennushankkeisiin, joita olivat lasten päiväkotikoti Koralli ja Finlandia-talon näyttelytila, myönnettiin ylitysoikeutena 3,8 miljoonaa euroa. Tilinpäätösvouden aikana aloitettiin uusien koulurakennusten ja päiväkotien suunnittelu muun muassa Viikinmäkeen, Jätkäsaareen ja Kalasatamaan. Merkittävimmät rakentamiskohdat ovat uudisrakennushankkeet olivat Itäinen yhteispäivystyssairaala, Myllypuron terveysasema, korttelitalo Kanava ja Finlandia-talon huoltoyhteydet. Valmis-

tuneita kohteita olivat Lehtisaaren päiväkotikoti ja koulu, päiväkotikoti Koralli, päiväkotikoti Poutapilvi ja Finlandia-talon uusi näyttelytila.

Tilakeskuksen korjaushankkeet

Talousarviossa varattiin korjausrakentamiseen tilakeskuksen uudisrakennushankkeilta siirrettyjen 7 miljoonan euron jälkeen 120,3 miljoonaa euroa. Korjaushankkeiden määrärahojen käyttö ylitti talousarvion 11,2 miljoonalla eurolla. Ylitys aiheutui opetus-, sosiaali- ja terveystoimen arvioitua suuremmista korjaushankkeista. Ylitysoikeutena myönnettiin sosiaalitoimen ja muille tilakeskuksen keskeneräisille korjaushankkeille 6,2 miljoonaa euroa edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella. Lisäksi talousarviokohta oikeutettiin ylittämään 6 miljoonalla eurolla, koska ennakkoimattomia ja yllättäviä turvallisuuteen ja terveellisyteen vaikuttaneita korjaustarpeita ja -kohteita toteutui toimintavuonna enemmän.

Merkittävimpiä korjauskohteita olivat koulurakennukset, joita tuli useita samanaikaisesti peruskorjausikään. Toimintavuoden peruskorjausprojektit saatiin valmiiksi Haagan koulutusyksikössä, Sibelius-lukiassa, Talvipuutarhassa, päiväkotikoti Linnunlaulussa, päiväkotikoti Piltenissä sekä päiväkotikoti Saanassa. Merkittävimmät rakentamiskohdat ovat peruskorjaushankkeet

Maarit Miettinen

Syystien vanhuspalveluskeskuksen peruskorjaus Malmilla valmistui vuonna 2011. Pihalle rakennettiin tapahtumatori.

olivat Käpylän peruskoulu, Myllypuron ala-asteen koulu, Herttoniemen ala-asteen koulu, Vartiokylän yläasteen koulu ja Kannelmäen peruskoulu sekä lasten päiväkodit Sakara ja Rööperi.

Kaupungintalon korttelien kehittäminen

Kaupungintalokortteleiden kehittämiseen liittyviä korjaus- ja muutostöitä tehtiin 11 miljoonalla eurolla, joka ylitti talousarvion 1 miljoonalla eurolla. Toimintavuoden aikana valmistui Sunn-Kiseleffin talon korjaus. Elefanttikorttelissa sijaitsevan Goviniuksen talon korjaus- ja muutostyöt käynnistyivät.

Kadut, liikenneväylät ja radat

Vuonna 2011 määrärahoja jäi käyttämättä kevyen liikenteen väylissä ja silloisessa (Nordenskiöldinkatu ja Auroran silta Taka-Töölössä), kaupungin ja Liikenneviraston yhteishankkeissa (Kehä I, Hämeenlinnanväylä) ja kaikissa alueprojekteissa (Kamppi-Töölönlahti, Jätkäsaari, Kalasatama, Kruunuvuorenranta, Pasila) hankkeiden etupainotteisen budjetoinnin vuoksi.

Katujen ja liikenneväylien rakentamiseen käytettiin 87 miljoonaa euroa. Ylitsoikeuksia myönnettiin yhteensä 12 miljoonaa, josta edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella 11,5 miljoonaa euroa eli käytettävissä oli yhteensä 105 miljoonaa.

Uudisrakentaminen

Toimintavuonna rakentaminen oli erityisen vilkasta Salmisaaressa, Etelä-Hermannissa, Arabianrannassa ja Viikki-Latokartanossa. Pienempiä kohteita olivat Alppikylä, Ormuspelto, Suutarilan alueet, Kotinummentien pohjoinen asuntoalue Tapanilassa, Aurinkomäen alue Puistolassa, Myllypuron puukaupunkikylän alue, Linnanpellon alue Mellunkylässä ja Lallukantien alue Myllypurossa. Rantarakentamisen pääkohteina olivat Salmisaarenranta, Laajasalon pohjoisosan tulvarakenteet ja Marjaniemen tulvapenger.

Määrärahoja käytettiin 28,8 miljoonaa euroa, joka ylitti talousarvion 2 miljoonalla eurolla. Ylitsoikeutena myönnettiin eteläiseen, koilliseen ja itäiseen suurpiiriin 4,5 miljoonaa euroa keskeneräisiin katu- ja raittitöihin edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella.

Katujen perusparantaminen ja liikennejärjestelyt

Katujen ja siltojen peruskorjaukset toteutettiin suunnitellun laajuisina. Katujen peruskorjauskohteista suurimpia olivat kaupungintalokorttelien ympäristö ja Ruoholahdenkatu. Siltojen peruskorjauskohteita olivat Kulosaaren silta (palovaurion korjaus), Hämeentien silta Vallilassa, Itä-Pasilan kevyen liikenteen sillat ja Marjaniementiensilta Itä-keskuksessa. Päälysteiden uusiminen toteutui täysimääräisesti päälystysohjelman mukaisesti.

teen sillat ja Marjaniementiensilta Itä-keskuksessa. Päälysteiden uusiminen toteutui täysimääräisesti päälystysohjelman mukaisesti.

Suurimmat yksittäiset liikennejärjestelyhankkeet olivat automaattipolarit Kluuvikadulle sekä Suutarilantien liikennejärjestelyt Tapulikaupungintien ja Kehä III:n välillä. Hidaste- ja muut pienet liikennejärjestelyt toteutuivat suunnitellusti.

Jalankulun ja pyöräilyn järjestelyistä huomattavimmat olivat Mannerheimintien pyörätie Pohjoisesplanadin ja Kaivokadun välillä sekä Sahaajan kadun pyörätie. Lisäksi kunnostettiin pääraittiverkostoa kaupungin eri osissa. Kevyen liikenteen siltahankkeissa käynnistettiin Auroransillan (Nordenskiöldinkatu) rakentaminen.

Määrärahaa käytettiin 24,8 miljoonaa euroa. Liikennejärjestelyihin myönnetyn 0,6 miljoonan euron ylitsoikeuden jälkeen käytettävissä oleva määräraha oli 27,4 miljoonaa euroa.

Yhteishankkeet Liikenneviraston kanssa

Yhteishankkeisiin varauduttiin talousarviossa 3,8 miljoonalla eurolla, jonka lisäksi Hakamäentien ja Lahdenväylän hankkeisiin myönnettiin ylitsoikeutena yhteensä 0,3 miljoonaa euroa edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella. Toteumavuonna rahaa käytettiin 2,5 miljoonaa euroa. Hankkeet etenivät Kivikon eritasoliittymän suunnittelulla Kehä I:llä. Länsiväylän Salmisaaren ramppi saatiin valmiiksi. Sen sijaan Hämeenlinnanväylällä rakentaminen ei edennyt Liikenneviraston rahoituksen puuttuessa.

Kamppi-Töölönlahti-alue

Määrärahaa käytettiin 5,1 miljoonaa euroa. Käytettävissä oli 6,1 miljoonaa euroa. Katurakentamisen pääpaino oli Töölönlahden alueella Kansalaistorin rakentamisessa ja radan varren tonttien viereisten katujen suunnittelussa. Satamaradan paikalle ratakuiiluun sijoittuvan Baanan rakentaminen eteni.

Jätkäsaari

Talousarviossa varattu 10,1 miljoonaa euroa ylitettiin 2,9 miljoonalla eurolla.

Vladimir Pohkokari

Jätkäsaaressa rakennetaan vilkaasti. Kokonaisia uusia kaupunginosia syntyy satamilta vapautuville maille. Kuva kohteesta Jätkäsaaren Saukonpaasi.

Jätkäsaaren katuihin myönnettiin suunnittelun viivästymisen vuoksi ylitysoikeutena edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella 6 miljoonaa euroa. Jätkäsaaren projektialueen katujen rakentaminen keskittyi Tyynenmerenkadun, Välimerenkadun ja Länsisatamankadun rakentamiseen sekä Saukonpaaden alueen katujen rakentamiseen. Jätkäsaarella valmistui Jätkäsaaren koirapuisto.

Kalasatama

Kalasataman katuja ja rantarakenteita toteutettiin 8,7 miljoonalla eurolla, talousarviovarauksen ollessa 12,2 miljoonaa euroa.

Kalasataman projektialueen esirakentaminen ja kunnallistekniikan rakentaminen etenivät suunnitellulla tavalla.

Katuja rakennettiin muun muassa Kyläsaaren pohjoisosassa, Sörnäisten niemen alueella sekä Kalasataman keskuksen toteutussopimusalueella.

Kruunuvuorenranta

Alueeseen liittyviin liikenneväyliin, katuihin ja rantarakenteisiin käytettiin 1,1 miljoonaa euroa talousarvion 2,5 miljoonasta eurosta. Kruunuvuorenrannan projektialue on vielä kaavoitus- ja suunnitteluvaiheessa. Alueen osayleiskaavan ja asemakaavaehdotusten hallinnollinen käsittely on valituskierron vuoksi edelleen kesken. Kruunusiltien (joukkoliikennesilta) kansainvälinen arkkitehtikilpailu on käynnistynyt.

Pasila

Talousarviossa oli varattu alueen katuihin ja rakenteisiin 3,7 miljoonaa euroa, josta käytettiin 1,9 miljoonaa euroa. Pasilan projektialueen katurakentaminen on edennyt Konepajan alueella ja Ilmalassa. Keski-Pasila on vielä kaavoitusvaiheessa ja Pohjois-Pasilan työpaikka-alueella ollaan katusuunnitteluvaiheessa.

Liityntäpysäköintipaikat

Liityntäpysäköinnin määrärahaa käytettiin 0,2 miljoonaa euroa talousarviossa osoitetuista 0,9 miljoonasta eurosta. Kulosaaren metroaseman pysäköintialueen kunnostus ja Siilitien metroase-

man yhden pysäköintialueen laajennus toteutettiin. Lisäksi käynnistettiin Siilitien metroaseman muiden pysäköintialueiden ja Puotilan metroaseman pysäköintialueiden suunnittelu.

Väestönsuojat

Talousarviossa väestönsuojoihin varattiin 1,3 miljoonaa euroa, joka ylittyi 0,6 miljoonalla eurolla. Ylitysoikeutena keskeneräisiä hankkeita varten myönnettiin 1,2 miljoonaa euroa edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella.

Määrärahoja käytettiin Torkkelinmäen ja Katri Valan väestönsuojien perusparannuksiin.

Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset

Uudisrakentamiseen ja peruskorjauksiin käytettiin 4,9 miljoonaa euroa talousarvion 5,1 miljoonasta eurosta. Puistojen merkittävimmät uudisrakennuskohteet olivat Agroksemmäki, Eläinlääkäripuisto, Strömsinlahden puisto, Virvapuiston koira-aitaus näkövammaisten käyttöön ja Rastilan kuusi-aita. Huomattavimmat peruskorjaushankkeet olivat Katri Valan puisto, Kauppalanpuisto, Kustaa Adolfin puisto ja Tullisaarenpuisto.

Puistorakentamisen määrärahoilla toteutettiin myös leikkipaikkoja kuten Krapupuisto Östersundomissa. Lisäksi tehtiin pieniä puistojen saneeraus-, täydennysistutus- ja järjestelytyöitä. Siirtolapuutarha-alueilla tehtiin pieniä parannustyöitä eri puolilla kaupunkia.

Kamppi-Töölönlahti

Kamppi-Töölönlahti alueella valmistui Musiikkitalon viereinen väliaikainen puisto. Talousarviossa oli varauduttu alueen puistojen rakentamiseen 2 miljoonalla eurolla, josta käytettiin 1,5 miljoonaa euroa.

Eiranranta

Alueella valmistui Meripuisto, Fredrik Stjernvallin puisto ja veneiden talvisäilytyspaikkana toimivat puistomaiset pysäköintialueet. Talousarvion 0,9 miljoonan euron määräraha ylittyi 0,3 miljoonalla eurolla. Eiranran-

Simo Karisalo

Kaupunki haluaa toteuttaa laadukkaita alueita, joilla viihdytään niin vapaa-aikana kuin työssäkin. Alueille syntyy asuntoja, yritystoimiloja, päiväkoteja, kouluja, puistoja, ulkoilureittejä ja katuja.

nan puistosuunnittelun viivästymisen vuoksi rakentamiseen myönnettiin 0,7 miljoonan euron ylitysoikeus edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella.

Liikuntapaikkojen suunnittelu, rakentaminen ja perusparannukset

Talousarviossa varattiin 13,3 miljoonaa euroa, joka ylitettiin vajaalla 0,1 miljoonalla eurolla. Edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettiin ylitysoikeutena 1,7 miljoonaa euroa pääosin meneillään olleisiin uudisrakentamiskohteisiin, joita olivat muun muassa Hietarannan kahvila-pukuhuonerakennus, Kontulan tekojäärata ja Vuosaaren kentät. Toimintavuoden aikana suurimmat investointikohteet olivat Hietarannan uuden kahvila- ja pukuhuonerakennuksen uudisrakennustyö, Pitäjänmäen urheilukentän peruskorjaustyö, Eläintarhan yleisurheilukentän perusparannustyön aloittaminen ja Kontulan liikuntapuiston tekojääkentän ja kumirouhetekonurmikentän rakennustyön valmistuminen sekä huoltotilojen rakennustyön aloittaminen.

Helsingin kaupungin aineistopankki

Vuonna 2011 henkilöstön määrä oli 240 henkeä eli 0,6 prosenttia suurempi kuin vuonna 2010.

Kaupungin palveluksessa oli vuoden 2011 lopussa 39 438 henkilöä, joista 32 801 oli vakinaisia ja 6 637 määräaikaista. Henkilöstön määrä oli 240 henkilöä (0,6 prosenttia) suurempi kuin edellisen vuoden lopussa. Työllistettyjä oli kaupungin palveluksessa vuoden aikana yhteensä 2 397 henkilöä. Seure Henkilöstöpalvelut Oy:stä ostettiin lyhytaikaista työvoimaa yhteensä 699 henkilötyövuoden verran.

Ruotsinkielinen lasten päivähoito siirtyi 1.1.2011 alkaen sosiaalivirastosta opetusvirastoon, halli- ja torikauppaan liittyvä vuokraustoiminta siirtyi 1.1.2011 lukien kiinteistövirastosta tukkutoriin ja maahanmuuttajaneuvonta siirtyi 1.1.2011 sosiaalivirastosta hallintokeskukseen.

Kirjaamopalvelujen ja kirjaamon arkistotoimintojen uudelleenjärjestelyn yhteydessä useista virastoista siirtyi henkilöitä hallintokeskukseen ja tietokeskukseen.

Vuonna 2011 maksetut palkat olivat 1 357 miljoonaa euroa, joka on 2,3 prosenttia enemmän kuin edellisessä vuonna. Vuodelle 2011 suoriteperusteisesti kirjatut palkat olivat 1 353 miljoonaa euroa (1 331 miljoonaa euroa vuonna 2010).

Kaupungin palveluksesta vuonna 2011 erosi 1 307 henkilöä (1 042 henkilöä vuonna 2010) ja siirtyi eläkkeelle 825 (778 henkilöä vuonna 2010). Eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 62,9 vuotta (62,5 vuotta vuonna 2010). Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 46,5 vuotta (46,4 vuotta vuonna 2010). Määräaikaista henkilöstöä oli 6 637 (6 395 vuonna 2010). Määräaikaisen henkilöstön määrän muutokseen vaikuttivat erilaiset tekijät kuten projektien ja hankkeiden toteuttamiseen palkattu henkilöstö.

KAUPUNGIN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ TOIMIALOITTAIN VUOSIEN 2010 JA 2011 LOPUSSA¹⁾

Toimialat	Vakainainen henkilöstö		Määräaikainen henkilöstö		Koko henkilöstö	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
1 Kaupunginjohtajan toimiala	2 120	2 128	154	131	2 274	2 259
2 Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	895	897	44	44	939	941
3 Sivistys- ja henkilöstötoimi	6 922	6 657	1 914	1 784	8 836	8 441
4 Rakennus- ja ympäristötoimi	6 174	6 191	580	500	6 754	6 691
5 Sosiaali- ja terveystoimi	16 690	16 930	3 945	3 936	20 635	20 866
Yhteensä	32 801	32 803	6 637	6 395	39 438	39 198

¹⁾ Luvuissa ei ole mukana työllistettyjä.

Kaupungin lainakannan kasvu ja edelleen jatkuva lainanotto muodostavat riskin kaupungin rahoitukselliselle tasapainolle. Kaupungin rahoitukselliseen tasapainoon vaikuttavia riskitekijöitä ovat lisäksi toimintamenojen kasvu, Helsingin Energian tulevaisuuden näkymät sekä maan hallituksen mahdolliset toimenpiteet kuntien ja Helsingin rahoitusasemaan liittyen. Rakennusten sisäilmaongelmien hallitseminen on muodostumassa tulevaisuudessa talouden riskiksi.

Talouteen liittyvistä riskeistä harmaan talouden torjuntaan on kiinnitetty erityistä huomiota useissa virastoissa, ja toimenpiteitä on jatkettu talous- ja suunnittelukeskuksen koordinoimana.

Kaupunkilaisten hyvinvoinnin osalta riskeinä ovat edelleen väestöryhmien väliset terveyserot ja nuorten syrjäytyminen.

Kaupungin asuntotuotannon toteuttamiseen liittyy asuntomarkkinoiden

toimintaa koskevia markkinariskejä. Kaupungin käytettävissä oleva hallintakeino on huolehtiminen asuntotuotannon edellytyksistä kaavoituksen, esirakentamisen ja tontinluovutuksen keinoin.

Operatiivisia ja muita riskejä

Kiinteistöjen rakentamisen ja kunnossapidon riskit muodostavat kaupunkitasoisen riskikokonaisuuden. Muun muassa kiinteistövirasto ja ympäristökeskus ovat toimineet näiden riskien hallitsemiseksi. Muita kiinteistöihin ja turvallisuuteen liittyviä riskejä ovat muun muassa onnettomuus-, palo- ja vuotovahingot.

Toiminnallisina riskeinä on tunnistettu edelleen henkilöstön eläköitymisen vaikutukset, muuttuvat osaamistarpeet sekä riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöistä. Kyseiset riskit voivat toteu-

tuessaan uhata toiminnan sujuvuutta ja jatkuvuutta. Riskejä pyritään hallitsemaan muun muassa ennakoivan henkilöstösuunnittelun avulla ja varahenkilöjärjestelyin. Henkilöstön osalta Helsingissä on edelleen enemmän sairauksista johtuvia poissaoloja kuin muissa Suomen suurissa kaupungeissa. Työterveyskeskus on määritellyt toimenpiteet tilanteeseen vaikuttamiseksi.

Muina riskeinä on tunnistettu toimintaympäristön ja palvelutuotannon muutoksiin liittyviä prosessi-, liike-toiminta ja jatkuvuusriskejä. Riippuvuus tietojärjestelmistä ja tietoliikenneyhteyksistä tuo haasteita useiden toimintojen häiriöttömälle jatkuvuudelle. Tietojärjestelmien uudistamiseen ja käyttöönottoon liittyy taloudellisia ja toiminnallisia haasteita. Ilmastonmuutoksen myötä lisääntyviin poikkeaviin sääolosuhteisiin on varauduttava.

Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa on arvioitu virastoilta ja liikelaitoksilta sekä sisäiseltä ja ulkoiselta tarkastukselta saatujen arviointitietojen perusteella. Merkittäviä puutteita ei ole havaittu vuonna 2011. Vuoden 2011 aikana virastot ja liikelaitokset ovat edelleen kehittäneet toimintaprosessejaan ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelytapojaan.

Vuonna 2011 uudistettiin kaupunkitasoisia ohjeita. Kaupungin taloussäännössä on nyt kattavasti määritelty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen ja

toteuttamiseen liittyvät vastuut. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjeet on yhdistetty. Uusi ohje korostaa riskienhallinnan kokonaisvaltaisuutta huomioimalla strategiset, taloudelliset sekä operatiiviset riskit kaikilla organisaatiotasolla sekä eri toiminnoissa, prosesseissa ja ulkoistetuissa palveluissa.

Riskienhallinnan näkökulma on yhä selkeämmin mukana koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjauksessa, suunnittelussa ja seurannassa. Talous- ja suunnittelukeskuksen johdolla toimiva, keskeisten virastojen muodostama riskienhallinnan koordi-

naatioryhmä ohjaa ja koordinoi kaupunkikonsernin riskienhallintaa.

Sisäinen tarkastus avustaa kaupungin ylintä johtoa tarkastamalla ja arvioimalla virastojen ja liikelaitosten sekä tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta kaupunginjohtajan hyväksymän vuosisuunnitelman ja kaupungin johdolta saamiensa erillistoimeksiantojen perusteella. Päättäneellä tilikaudella tarkastuksissa ei tullut ilmi merkittäviä kaupunkitasoisia sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan puutteita.

Helsingin kaupunki on ympäristön kannalta alueen merkittävimpien toimijoiden joukossa esimerkiksi liikenteessä ja energiantuotannossa. Kaupunki tuottaa noin viisi prosenttia Suomen hiilidioksidipäästöistä.

Kaupungin toiminnan ympäristöasioiden hallintaa ohjaa kaupungin strategiaohjelma, uusi ympäristöpolitiikka sekä ympäristönsuojelun osa-alueiden ohjelmat (mm. pääkaupunkiseudun ilmastostrategia ja ilmansuojelun toimintaohjelma). Lisäksi virastoilla ja liikelaitoksilla on käytössään ympäristöjärjestelmiä ja -ohjelmia.

Kaupungin ympäristökulut ovat muutamana viime vuonna nousseet yli 100 miljoonan euron. Vuonna 2011 ne laskivat noin 96 miljoonaan euroon, mikä johtui siitä, etteivät Helsingin Veden kulut näy enää organisaatiomuutoksen myötä emo-organisaation ympäristötilinpidossa. Merkittävimpiä ympäristökuluja on syntynyt ympäristöperusteisista veroista, yleisten alueiden puhtaanapidosta ja ilmansuojelutoimista. Kaupungin investoinnit pysyivät suunnilleen edellisvuosien tasolla (35–45 miljoonaa euroa), vaikka Helsingin Veden investoinnit eivät enää näy summassa.

Tulevaisuudessa ympäristökustannuksia tulevat lisäämään ilmastomuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen,

energiatehokkuuden velvoitteet, paikallisen ilmanlaadun parantaminen, meluntorjunta sekä pilaantuneiden maiden kunnostus ja esirakentaminen.

Energia ja ilmastopolitiikka

Kaupungin strategiaohjelmassa 2009–2012 on asetettu tavoitteeksi, että Helsinki kantaa vastuunsa ilmastomuutokseen sopeutumisessa. Määrälliseksi tavoitteeksi on asetettu, että Helsingin kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään vähintään 20 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä.

Kaupunginjohtajien energia- ja ilmastositoumuksen (Covenant of Mayors) tavoitteena on vähentää kaupunkialueen hiilidioksidipäästöjä vähintään EU:n tavoitteiden verran vuoteen 2020 mennessä. Sopimuksen mukaisesti Helsinki on laatinut Kestävän energiankäytön toimenpideohjelman (Sustainable Energy Action Plan), joka valmistui joulukuussa 2010. Sen avulla parannetaan koko kaupungin energiatehokkuutta 20 prosentilla vuoteen 2020 mennessä.

Kaupunginhallitus hyväksyi 15.6.2009 kaupungin ja työ- ja elinkeinoministeriön väliseen Energiatehokkuussopimukseen liittyvän toimintasuunnitelman. Sopimuksen keskeinen tavoite on yhdeksän prosentin energiansäästö jaksolla 2008–2016. Helsingin kaupungin energiansäästön kokonaistavoite on kiinteä 133,05 gigawattitunnin energiamäärä.

Energiatehokkuussopimuksen toimeenpanoon liittyen kolmella hallintokunnalla oli talousarviossa sitovana tavoitteena kahden prosentin energiansäästö vuodelle 2011.

Kaupunginvaltuusto päätti 18.1.2012 vahvistaa päivitetyn Helsingin Energian kehitysohjelman kohti hiilineutraalia tulevaisuutta. Ohjelman lähtökohtana ja Helsingin kaupungin energiapolitiisena tavoitteena on, että Helsingin Energian sähkön ja lämmön tuotannossa ja hankinnassa uusiutuvien energialähteiden osuus on vuoteen 2020 mennessä vähintään 20 prosenttia ja että sähkön ja lämmön tuotannossa Helsingin Energia vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 20 prosenttia vuoteen 2020 mennessä vuoden 1990 tasosta. Lisäksi päätettiin käynnistää

monipolttoainevoimalaitoksen ja siihen liittyvän energiatunnelin investointipäätösvalmiuteen tähtäävät toimenpiteet ja hyväksyttiin se, että Vuosaaren monipolttoainevoimalaitoksen käyttöönoton jälkeen nykyinen voimalaitostoiminta Hanasaaren alueella päättyy.

Ilmansuojelu

Ilmanlaadulle annetut EU:n raja-arvot ovat ylittyneet viime vuosina. Tämän vuoksi kaupunki on laatinut ilmansuojelun toimintaohjelman 2008–2016.

Meluntorjunta

Noin 34 prosenttia helsinkiläisistä asuu alueilla, joilla tieliikenteen melutaso ylittää ohjearvon. Vastaavilla raiteliikenteen melualueilla asuu noin 9 prosenttia kuntalaista. Kaupunki on laatinut EU:n ympäristömeludirektiivin mukaisen meluntorjunnan toimenpidesuunnitelman 2008–2012. Suunnitelmassa esitetään toimenpiteitä, joilla melutilannetta pyritään parantamaan. Kustannuksia muodostuu suorista torjunnallisista toimenpiteistä, muun muassa hiljaisen asfaltin käytön lisäämisestä, meluesteistä ja kaluston vähämeluisuuden vaatimuksista sekä laajemmista hankkeista kuten joukkoliikenteen edistämisestä ja raiteliikennehankkeista. Melu aiheuttaa kaupungille kustannuksia myös muun muassa terveysvaikutusten kautta.

Maaperän ja kaatopaikkojen kunnostaminen

Helsingissä otetaan uuteen käyttöön alueita, joiden maaperää joudutaan esirakentamaan ennen uutta käyttöä. Osa esirakentamisesta on pilaantuneen maan kunnostamista. Helsingin entiset kaatopaikat kunnostetaan ympäristönsuojelulain mukaisesti.

Kaupunki varautuu tuleviin vuosina Iso-Huopalahden ja Vuosaaren kaatopaikkojen kunnostamiseen. Hanasaaren A-voimalaitoksen alueen uuteen käyttöön ottamiseen ja kaatopaikkojen jälkihoitoon on lisäksi tehty varaukset. Muiden pilaantuneiksi arvioitujen alueiden kunnostuksista laaditaan vuosittain suunnitelma.

Helsingin kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään vähintään 20 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä.

Marli Masalin

VUODEN 2011 TILINPÄÄTÖKSEN TUNNUSLUVUT

	Konserni		Kaupunki	
Tuloslaskelman tunnusluvut	2011	2010	2011	2010
Toimintatuotot toimintakuluista, %	57,7	57,1	40,4	40,1
Vuosikate, milj. euroa	823,1	648,9	574,3	388
Vuosikate, % poistoista	148,9	126,7	158,7	114,6
Vuosikate, euroa/asukas	1 381	1 102	963	659
Vuosikate ilman liikelaitoksia, milj. euroa	..	..	249,5	67,2
Vuosikate ilman liikelaitoksia, % poistoista	..	..	98,4	29
Vuosikate ilman liikelaitoksia, euroa/asukas	..	..	419	114
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2011	2010	2011	2010
Investointien tulorahoitus, %	76,2	41,5	85,1	44,8
Investointien tulorahoitus, % ilman liikelaitoksia	..	..	51	9,3
Pääomamenojen tulorahoitus, %	64,5	31,7	76,2	23,8
Lainanhoitokate	2,5	2	4,2	4,7
Kassan riittävyys, päivää	59	50	58	45
Taseen tunnusluvut	2011	2010	2011	2010
Omavaraisuusaste, %	59,4	58,8	75,9	75,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	87,9	90,3	42,3	42,8
Lainakanta 31.12., milj. euroa	4 200	4 072	1 286	1 171
Lainat, euroa/asukas	7 046	6 917	2 157	1 989
Lainasaamiset 31.12., milj. euroa	623	676	1 633	1 648
Konsernin lainasaamiset 31.12., euroa/asukas	1 045	1 148	..	..
Asukasmäärä 31.12.	596 081	588 600	596 081	588 600

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT

Toimintatuotot / toimintakulut = $100 \times \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön}$.

Omavaraisuus-% = $100 \times (\text{oma pääoma} + \text{poistoero} + \text{vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot})$.

Vuosikate / poistot, % = $100 \times \text{vuosikate} / \text{poistot}$.

Rahoitusvarallisuus, euroa / asukas =
 $(\text{saamiset} + \text{rahoitusarvopaperit} + \text{rahat ja pankkisaamiset} - \text{vieras pääoma} + \text{saadut ennakot}) / \text{asukasmäärä, 31.12.}$

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $(\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / (\text{toimintatuotot} + \text{verotuotot} + \text{valtionosuudet})$.

Lainakanta 31.12. (milj. euroa) = $\text{vieras pääoma} - (\text{saadut ennakot} + \text{ostovelat} + \text{siirtovelat} + \text{muut velat})$.

Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$.

Investointien tulorahoitus, % = $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$.

Lainasaamiset 31.12. = sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset.

Helsingin kaupungin tuloslaskelma

HELSINGIN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA

	01.01.–31.12.2011	01.01.–31.12.2010
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 056 981 862,50	1 017 924 862,61
Maksutuotot	186 312 587,63	174 842 346,55
Tuet ja avustukset	99 736 561,71	90 412 829,30
Vuokratuotot	295 208 460,08	281 262 852,44
Muut toimintatuotot	54 836 321,11	64 403 450,83
	1 693 075 793,03	1 628 846 341,73
Valmistus omaan käyttöön	159 182 276,94	151 834 410,42
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 352 790 204,46	-1 330 932 388,18
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-368 190 067,05	-382 614 514,20
Muut henkilösivukulut	-79 233 985,83	-77 176 684,26
Palvelujen ostot	-1 508 697 642,95	-1 452 411 841,34
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-508 414 346,90	-459 836 014,10
Avustukset	-333 030 502,93	-323 732 829,61
Vuokrakulut	-162 397 511,66	-152 366 136,66
Muut toimintakulut	-33 711 883,43	-35 162 996,06
	-4 346 466 145,21	-4 214 233 404,41
TOIMINTAKATE	-2 494 208 075,24	-2 433 552 652,26
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	2 739 984 846,97	2 506 468 227,73
Valtionosuudet	259 795 032,00	250 053 016,00
	2 999 779 878,97	2 756 521 243,73
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	75 131 414,20	63 769 996,33
Muut rahoitustuotot	20 757 504,33	18 549 020,64
Korkokulut	-26 822 730,16	-16 158 455,82
Muut rahoituskulut	-314 986,63	-1 098 442,16
	68 751 201,74	65 062 118,99
VUOSIKATE	574 323 005,47	388 030 710,46
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-361 812 081,52	-338 727 725,42
	-361 812 081,52	-338 727 725,42
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	42 491 883,24	598 671 859,50
Satunnaiset kulut	-38 199,85	-2 621 968,00
	42 453 683,39	596 049 891,50
TILIKAUDEN TULOS	254 964 607,34	645 352 876,54
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	16 791 783,37	16 778 941,17
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-6 989 232,67	24 280 854,06
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	15 468 820,12	8 229 563,17
	25 271 370,82	49 289 358,40
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ (-)	280 235 978,16	694 642 234,94

HELSINGIN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA

	2011	2010
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	574 323 005	388 030 710
Satunnaiset erät	42 453 683	596 049 892
Tulorahoituksen korjauserät	-73 518 193	-618 694 810
	543 258 495	365 385 792
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-682 835 409	-878 980 726
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 160 472	11 953 361
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	51 553 519	1 050 424 829
	-623 121 418	183 397 464
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-79 862 923	548 783 256
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-45 310 867	-777 746 869
Antolainasaamisten vähennykset	82 834 644	86 100 229
	37 523 777	-691 646 640
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	231 652 715	351 100 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-116 591 265	-70 419 606
	115 061 450	280 680 394
Oman pääoman muutokset	11 885 473	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	9 543 612	1 956 714
Vaihto-omaisuuden muutos	-20 417 231	-6 563 807
Saamisten muutos	20 068 373	-57 674 805
Korottomien velkojen muutos	-7 397 689	-39 334 502
	1 797 065	-101 616 400
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	166 267 765	-512 582 646
RAHAVAROJEN MUUTOS	86 404 842	36 200 610
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	810 260 610	723 855 768
Rahavarat 1.1.	723 855 768	687 655 158
	86 404 842	36 200 610

Talousarvion mukainen tuloslaskelma

TALOUSARVION MUKAINEN TULOSLASKELMA

1 000 euroa	Toteutunut 2010	Talousarvio 2011	Toteutunut 2011	Poikkeama 2011	TA-muutos 2011
TOIMINTATULOT					
Myyntitulot	258 521	227 852	254 560	26 708	0
Maksutulot	176 084	165 206	190 044	24 838	0
Tuet ja avustukset	90 818	89 397	100 533	11 136	0
Vuokratulot	575 402	568 333	597 881	29 548	1 768
Muut toimintatulot	42 086	30 986	33 655	2 669	122
	1 142 911	1 081 774	1 176 673	94 899	1 890
Valmistus omaan käyttöön	142 329	110 224	149 743	39 519	0
	1 285 240	1 191 998	1 326 416	134 418	1 890
TOIMINTAKULUT					
Palkat	-1 156 075	-1 144 993	-1 167 781	-22 788	-23 546
Henkilösivumenot	-407 950	-409 511	-392 626	16 885	-11 837
Palvelujen ostot	-1 621 461	-1 622 489	-1 702 259	-79 770	-36 877
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-156 628	-151 173	-162 633	-11 460	-2 770
Avustukset	-323 368	-317 120	-332 955	-15 835	-13 381
Vuokrat	-433 402	-444 228	-448 215	-3 987	-3 571
Muut menot	-13 708	-66 844	-12 983	53 861	15 146
	-4 112 592	-4 156 358	-4 219 452	-63 094	-76 836
TOIMINTAKATE	-2 827 352	-2 964 360	-2 893 036	71 324	-74 946
Verot ja valtionosuudet					
Verotulot	2 506 468	2 617 576	2 739 985	122 409	0
Valtionosuudet	250 053	251 668	259 795	8 127	0
	2 756 521	2 869 244	2 999 780	130 536	0
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	72 716	74 117	83 664	9 547	0
Muut rahoitustulot	79 762	78 473	82 588	4 115	0
Korkomenot	-13 540	-43 635	-23 340	20 295	0
Muut rahoitusmenot	-881	-1 800	-135	1 665	0
	138 057	107 155	142 777	35 622	0
VUOSIKATE	67 226	12 039	249 521	237 482	-74 946
Poistot ja satunnaiset erät					
Poistot	-231 550	-233 678	-253 703	-20 025	0
Satunnaiset tulot	598 290	99 535	42 491	-57 044	0
Satunnaiset menot	0	0	-38	-38	0
	366 740	-134 143	-211 250	-77 107	0
TILIKAUDEN TULOS	433 966	-122 104	38 271	160 375	-74 946
Poistoeron muutos	841	0	841	841	0
Varausten vähennys	29 697	0	0	0	0
Rahastojen lisäys	-18 075	0	-153	-153	0
Rahastojen vähennys	25 619	19 420	14 874	-4 546	0
	38 082	19 420	15 562	-3 858	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ (ALIJÄÄMÄ)	472 048	-102 684	53 833	156 517	-74 946

TALOUSARVION MUKAINEN RAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Toiminnan rahavirta			
Tulorahoitus			
Vuosikate	12 039	249 521	237 482
Satunnaiset erät	99 535	42 454	-57 081
Tulorahoituksen korjauserät	-117 571	-73 780	43 791
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-452 979	-496 348	-43 369
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 535	6 728	4 193
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	97 000	51 932	-45 068
Toiminnan ja investointien rahavirta	-359 441	-219 493	139 948
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-14 653	-43 172	-28 519
Antolainasaamisten vähennykset	27 667	27 586	-81
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	378 620	218 839	-159 781
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-143 620	-98 485	45 135
Rahoituksen rahavirta	248 014	104 768	-143 246
Pääoman siirto Helsingin Energian pääomasta	0	200 000	200 000
Toimintapääoman muutos	-111 427	85 275	196 702

Helsingin kaupungin tase

HELSINGIN KAUPUNGIN TASE

VASTAAVAA	31.12.2011	31.12.2010
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	37 723 496,89	65 690 172,53
Muut pitkävaikutteiset menot	277 084 435,54	246 698 519,32
Ennakkomaksut	44 280,29	0
	314 852 212,72	312 388 691,85
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 860 240 705,22	2 786 048 798,39
Rakennukset	1 628 735 206,01	1 520 165 314,90
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 993 571 907,75	1 901 875 968,50
Koneet ja kalusto	204 087 483,50	212 705 294,60
Muut aineelliset hyödykkeet	10 182 699,12	9 916 286,36
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	238 658 430,67	233 056 036,07
	6 935 476 432,27	6 663 767 698,82
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	1 187 000 183,26	1 158 578 040,09
Joukkovelkakirjalainasaamiset	137 546 170,00	197 490 200,00
Muut lainasaamiset	1 495 818 330,90	1 450 670 124,71
Muut saamiset	756 556,03	23 484 509,03
	2 821 121 240,19	2 830 222 873,83
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	327 846 568,45	342 180 829,19
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	4 211 022,98	4 166 662,80
Muut toimeksiantojen varat	338 686 581,23	450 453 023,63
	670 744 172,66	796 800 515,62
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	88 809 208,54	72 253 263,20
Keskeneräiset tuotteet	7 017 557,62	3 156 271,98
	95 826 766,16	75 409 535,18
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	62 229,53	62 229,53
Muut saamiset	4 238 422,72	4 625 070,72
	4 300 652,25	4 687 300,25
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	125 086 498,46	114 789 161,27
Lainasaamiset	1 242 213,01	1 150 896,63
Muut saamiset	40 232 819,47	63 880 311,35
Siirtosaamiset	113 247 952,41	119 670 839,23
	279 809 483,35	299 491 208,48
Saamiset yhteensä	284 110 135,60	304 178 508,73
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitus rahamarkkinainstrumentteihin	718 959 553,72	613 245 356,27
	718 959 553,72	613 245 356,27
Rahat ja pankkisaamiset	91 301 056,68	110 610 412,03
VASTAAVAA YHTEENSÄ	11 932 391 570,00	11 706 623 592,33

VASTATTAVAA	31.12.2011	31.12.2010
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 972 406 573,75	2 972 406 573,75
Arvonkorotusrahasto	1 825 118 596,58	1 825 821 315,58
Muut omat rahastot	482 779 173,04	493 247 993,16
Muu oma pääoma	729 030 699,71	729 030 699,71
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	2 314 997 690,63	1 613 469 982,70
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	280 235 978,16	694 642 234,94
	8 604 568 711,87	8 328 618 799,84
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	320 636 562,59	337 428 345,96
Vapaaehtoiset varaukset	110 519 836,54	103 530 603,87
	431 156 399,13	440 958 949,83
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	218 906 987,00	250 233 593,00
Muut pakolliset varaukset	8 533 116,91	8 736 924,77
	227 440 103,91	258 970 517,77
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	328 066 948,68	342 412 939,93
Lahjoitusrahastojen pääomat	4 211 022,98	4 166 662,80
Muut toimeksiantojen pääomat	327 809 025,14	430 020 125,43
	660 086 996,80	776 599 728,16
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	100 000 000,00	100 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 051 214 560,36	964 894 203,32
Saadut ennakot	2 070 000,00	1 600 000,00
Liittymismaksut ja muut velat	7 410 128,08	188 894,17
	1 160 694 688,44	1 066 683 097,49
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	20 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	134 632 952,71	85 891 510,96
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	348,61
Saadut ennakot	22 550 416,58	21 750 262,02
Ostovelat	190 146 433,21	202 590 001,06
Liittymismaksut ja muut velat	80 776 643,10	97 061 857,96
Siirtovelat	420 338 224,25	407 498 518,63
	848 444 669,85	834 792 499,24
Vieras pääoma yhteensä	2 009 139 358,29	1 901 475 596,73
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	11 932 391 570,00	11 706 623 592,33

Helsingin kaupunkikonsernin muodostavat emo-Helsinki (29 virastoa ja 6 liikelaitosta) ja ja konserniyhteisöt eli 116 tytäryhtiötä, 12 säätiötä, 61 osakkuusyhtiötä, 2 yhteisyhtiötä sekä 6 kuntayhtymää. Kaupunkikonsernin ohjaukseen kuuluvat ne yhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla on määräysvaltaa. Näiden konserniohjausvastuu on jaettu toimialoitain kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien kesken.

Helsingin kaupungin asunnot Oy aloitti toimintansa vuonna 2011 kaupunkikonsernissa. Helsingin kaupungin noin 43 000 aravavuokra-asuntoa siirtyivät 1.1.2012 lukien Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka) omistukseen. Asunnot aiemmin omistaneet 21 erillistä kiinteistöyhtiötä sulautuivat kaupungin kokonaan omistamaan Helsingin kaupungin asunnot Oy:ön.

Helsingin Konsernihankinta Oy:n omistuspohjaa laajennettiin siten, että

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) tuli yhtiön osakkaaksi. Myös Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n omistuspohja laajeni Kauniaisten liittyttyä osakkaaksi. Kaupunki lunasti Vuosaaren Urheilutalon osakkeita siten, että omistusosuus kasvoi 53 prosentista 89 prosenttiin.

Suomenlinnan Liikenne Oy:n omistus siirtyi 1.1.2011 lähtien kokonaisuudessaan kaupungille kaupungin ostettua valtion omistaman osuuden (50 %). Niemikotisäätiön sääntöjä muutettiin siten, että Niemikotisäätiöstä tuli Helsingin kaupungin tytäryhteisö vuoden 2011 alussa. Kiinteistö Oy Auroranlinnaa fuusioitiin kolme kaupungin omistamaa asuntoyhtiötä vuoden 2011 aikana.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.10.2011 osaltaan Sipoon liittymisen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymään (HSL) vuoden 2012 alusta.

Emo-Helsinki

Virastot (29)

Liikelaitokset (6)

Konserniyhteisöt

Tytäryhtiöt (116)

Säätiöt (12)

Osakkuusyhtiöt (61)

Yhteisyhtiöt (2)

Kuntayhtymät (6)

Kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen neuvottelupäivä pidettiin toukokuussa 2011. Vasemmalta kaupunginkamreeri Seppo Olli, kaupunginjohtaja Jussi Pajunen ja Elinkeinoelämän Tutkimuslaitoksen toimitusjohtaja Sixten Korkman.

Asiakkaat: kaupunkilaiset, yritykset, yhteisöt ja vierailijat

Palvelut

HELSINGIN KAUPUNKIKONSERNI

Seudulliset yhteisöt

Helsingin ja Uudenmaan
sairaanhoitopiiri (HUS)

Helsingin seudun ympäristö-
palvelut -kuntayhtymä (HSY)
1.1.2010 lähtien

Helsingin seudun liikenne
-kuntayhtymä (HSL)
1.1.2010 lähtien

Uudenmaan liitto

Oma palvelutuotanto

Virastot

Liikelaitokset

Tytäryhteisöt

Palvelutoiminnan
tukiyhteisöt

Kilpailutilanteessa
toimivat palveluyhteisöt

Alueen elinvoimaisuutta
tukevat yhteisöt

Vapaassa kilpailutilanteessa
toimivat yhteisöt

Hankinnat, sopimukset,
palvelusetelit, avustukset

Palvelutuotannon
kumpanit

Helsingin kaupungin konsernituloslaskelma

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 euroa	01.01.–31.12.2011	01.01.–31.12.2010
Toimintatuotot	2 891 944	2 760 710
Toimintakulut	-5 010 854	-4 835 761
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	9 666	18 683
TOIMINTAKATE	-2 109 244	-2 056 368
Verotulot	2 739 985	2 506 468
Valtionosuudet	259 795	250 053
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	39 969	27 489
Muut rahoitustuotot	11 839	7 413
Korkokulut	-105 256	-81 191
Muut rahoituskulut	-14 014	-4 939
	-67 462	-51 228
VUOSIKATE	823 074	648 925
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-553 262	-514 760
Tilikauden yli- ja alipariarvot	348	2 775
Arvonalentumiset	-6	-2
	-552 920	-511 987
Satunnaiset erät	40 202	279 154
TILIKAUDEN TULOS	310 356	416 092
Tilinpäätössiirrot	-26 670	1 717
Vähemmistöosuudet	861	433
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	284 547	418 242
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	57,7	57,1
Vuosikate/Poistot, %	148,9	126,7
Vuosikate, euroa/asukas	1 381	1 102
Asukasmäärä	596 081	588 600

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOTUSLASKELMA

1 000 euroa	2011	2010
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	823 074	648 924
Satunnaiset erät	40 202	279 364
Tulorahoituksen korjauserät	-71 065	-306 959
	792 211	621 329
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-1 090 567	-1 531 360
Rahoitusosuudet investointimenoihin	10 028	32 403
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	144 326	626 492
	-936 213	-872 465
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-144 002	-251 136
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-13 758	-338 453
Antolainasaamisten vähennykset	90 172	69 904
	76 414	-268 549
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	441 465	943 858
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-271 309	-278 836
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-41 572	40 951
	128 584	705 973
Oman pääoman muutokset	7 648	-36 869
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-13 996	-17 395
Vaihto-omaisuuden muutos	-22 767	-8 781
Saamisten muutos	-32 492	-75 318
Korottomien velkojen muutos	71 845	9 737
	2 590	-91 757
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	215 236	308 798
RAHAVAROJEN MUUTOS	71 234	57 663
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 042 862	971 628
Rahavarat 1.1.	971 628	913 965
	71 234	57 663
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus, %	76,2	41,5
Pääomamenojen tulorahoitus, %	64,5	31,7
Lainanhoitokate	2,5	2
Kassan riittävyys (pv)	59	50

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNITASE

1 000 euroa	31.12.2011	31.12.2010
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	50 052	77 740
Muut pitkävaikutteiset menot	313 924	291 025
Ennakkomaksut	2 390	1 871
	366 366	370 636
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 913 844	2 838 504
Rakennukset	4 894 556	4 701 856
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 731 651	2 644 977
Koneet ja kalusto	614 835	593 898
Muut aineelliset hyödykkeet	29 589	31 816
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	468 169	440 947
	11 652 644	11 251 998
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	173 217	162 270
Muut osakkeet ja osuudet	406 635	382 484
Joukkovelkakirjalainasaamiset	137 546	197 490
Muut lainasaamiset	485 554	478 369
Muut saamiset	4 275	26 730
	1 207 227	1 247 343
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	369 116	471 432
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	110 313	87 545
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	19 168	19 503
Lyhytaikaiset saamiset	419 403	384 868
	438 571	404 371
Rahoitusarvopaperit	740 278	623 861
Rahat ja pankkisaamiset	302 583	347 767
VASTAAVAA YHTEENSÄ	15 187 098	14 804 953

1 000 euroa	31.12.2011	31.12.2010
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 972 407	2 972 407
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	5 815	5 832
Arvonkorotusrahasto	1 831 447	1 832 150
Muut omat rahastot	698 869	711 681
Muu oma pääoma	734 186	734 187
Edellisten tilikausien ylijäämä / alijäämä (-)	1 747 585	1 313 973
Tilikauden ylijäämä / alijäämä (-)	284 547	418 242
	8 274 856	7 988 472
VÄHEMMISTÖOSUDET	59 124	60 615
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	495 900	468 327
Vapaaehtoiset varaukset	196 560	181 542
	692 460	649 869
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	220 891	252 407
Muut pakolliset varaukset	36 526	36 182
	257 417	288 589
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	663 336	779 647
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	3 898 415	3 752 794
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	72 925	72 227
	3 971 340	3 825 021
Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	301 754	318 791
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	966 811	893 949
	1 268 565	1 212 740
Vieras pääoma yhteensä	5 239 905	5 037 761
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	15 187 098	14 804 953
Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	59,4	58,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	87,9	90,3
Kertynyt ylijäämä, euroa	2 032 132	1 732 215
Kertynyt ylijäämä, euroa/asukas	3 409	2 943
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 euroa	4 200 169	4 071 585
Konsernin lainakanta, euroa/asukas	7 046	6 917
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 euroa	623 100	675 859
Konsernin lainasaamiset, euroa/asukas	1 045	1 148

HELSINGIN KAUPUNGIN
TILINPÄÄTÖS 2011
TIIVISTELMÄ

Julkaisija

Helsingin kaupunki
Talous- ja suunnittelukeskus

Pohjoisesplanadi 11–13
00170 Helsinki
PL 20
00099 Helsingin kaupunki
Puhelinvaihte (09) 310 2505
www.hel.fi/taske

Tilinpäätöstiivistelmän toimitus:
Talous- ja suunnittelukeskus (Taske)

Ulkoasu ja taitto: Innocorp Oy
Valokuvat: Helsingin kaupungin aineistopankki
Paino: Helsingin kaupungin digipaino
ISBN painettu 978-952-272-201-0
ISBN verkko 978-952-272-202-7

Kannen kuva: Helsingin Musiikkitalo
Kuvaaja: Arno de la Chapelle

Helsingin kaupunki

Pohjoisesplanadi 11–13
00170 Helsinki
PL 20
00099 Helsingin kaupunki
Puhelinvaihte (09) 310 2505
www.hel.fi/taske